
SOGN & KIRKE

Nr. 3 - September 2009 - 53. årgang

Hersom, V. Bjerregrav og Klejtrup sogne

HERSOM KIRKE

Sognepræst: Frederik Birkler,
Teglårdvej 30, Hersom, 9500 Hobro.
Tlf. 8669 0009.

Graver og kirketjener: Birgit S.
Jespersen, Gl. Ålborgvej 48, V. Bjerregrav,
9632 Møltrup. Tlf. 8669 1910.

Organist: Jacob Græsholt, Strandvej 29,
9500 Hobro. Tlf. 9852 5545.

Kirkesanger: Henning Pedersen,
Teglårdvej 24, Hersom, 9500 Hobro.
Tlf. 8669 0303.

Menighedsrådets formand: Jens Nielsen,
Nørreheden 3, Nørheden, 9500 Hobro.
Tlf. 9854 6303.

Kasserer: Esther Nielsen, Lundvej 14,
Troestrup, 9500 Hobro. Tlf. 9854 6076.

Kirkeværge: Britta Kempe, Ørrisvej 15,
Ørris, 9500 Hobro. Tlf. 8669 0067.

V. BJERREGRAV KIRKE

Graver og kirketjener: Else Iversen,
Halesøvej 1, Roum, 9632 Møltrup.
Tlf. 9854 6812.

Organist: Se Hersom.

Kirkesanger: Bettina Thoft Jensen,
Klejtrupvej 103, 9500 Hobro.
Tlf. 2498 7247.

Menighedsrådets formand: Birte
Bergman, Nordskoven 21, V. Bjerregrav,
9632 Møltrup. Tlf. 8669 2185.

Regnskabsansvarlig: Kristian Nørskov,
Herredsvejen 69, V. Bjerregrav,
9632 Møltrup. Tlf. 4057 5711.

Ekstern kasserer: Esther Nielsen
(se Hersom).

Kirkeværge: Gunhild Agger, Herreds-
vejen 80, V. Bjerregrav, 9632 Møltrup.
Tlf. 8669 2580.

KLEJTRUP KIRKE

Graver og kirketjener: Leif Bach Jensen,
Viborgvej 29, Klejtrup, 9500 Hobro.
Tlf. 9854 6792.

Organist: Se Hersom.

Kirkesanger: Kirsten Klitgaard Frandsen,
Bydamsvej 5, Skærshale, 9620 Aalestrup.
Tlf. 9864 9249.

Menighedsrådets formand: Kirsten
Hougaard Pedersen, Fuglevænget 5,
Klejtrup, 9500 Hobro. Tlf. 9854 6067.

Kasserer: Vagner Bjørn, Fuglevænget 8,
Klejtrup, 9500 Hobro. Tlf. 9854 6625.

Kirkeværge: Birthe Korsbæk, Søparken
20, Klejtrup, 9500 Hobro. Tlf. 8669 1459.

PRÆSTEGÅRDSUDVALGET

Formand: Karin Jehg, Ørnhøjvej 1,
Hersom, 9500 Hobro. Tlf. 3059 3595.

Kasserer: Esther Nielsen (se Hersom).

KIRKEBIL: De, der ønsker transport til og
fra kirke i forbindelse med vore gudstjene-
ster, skal ringe besked til KAS-Biler, tlf.
8669 1589, senest om søndagen kl. 8,00.
Gratis. - Dersom KAS-Biler skulle være
forhindret i at køre en søndag, er man vel-
kommen til at ringe efter den nærmeste
taxa.

SOGN & KIRKE udgives af menighedsrå-
dene og udkommer 4 gange om året. Bladet
er gratis, men økonomisk støtte modtages
gerne på konto-nr. 9261-000-03-02511.
Udensojns kan tegne abonnement: 60 kr.
Bladets adresse er: Hersom Præstegård,
Teglårdvej 30, Hersom, 9500 Hobro. Kas-
serer er: Jens Nielsen, Nørreheden 3, Nør-
heden, 9500 Hobro.

REDAKTION

Henning Pedersen, Hanne Vestergaard og
Ejvind Sørensen. Sognepræsten er an-
svarshavende redaktør.

Lay-out: Sognepræsten.

Sats og tryk: LSD-grafisk, 9864 9161.

Lokalhistoriske medarbejdere:

Ragna Kolind og Birthe Korsbæk.

Hvor intet andet er nævnt, er illustrationer
i dette blad hentet fra kirkelige publi-
kationer, blade og håndbøger.

Næste nummer: 1. december 2009.

Høstprædiken

Jesus sagde: »Jeg er det sande vintræ, og min Fader er vingårdsmanden. Hver gren på mig, som ikke bærer frugt, den fjerner Han, og hver gren, som bærer frugt, den rensen Han, for at den skal bære mere frugt. I er allerede rene på grund af det ord, jeg har talt til jer. Bliv i mig, og jeg bliver i jer. Ligesom en gren ikke kan bære frugt af sig selv, men kun når den bliver på vintræet, sådan kan I det heller ikke, hvis I ikke bliver i mig.

Jeg er vintræet, I er grenene.

Johs. 15, 1-5

Som dreng voksede jeg op på landet. Det var nede i den sydlige del af Sønderjylland. Til daglig havde jeg min gang på nogle af de omkringliggende gårde. Der boede de fleste af mine legekammerater.

Også mit eget barndomshjem lå lige ved siden af en gård, som på en måde blev mit andet hjem.

Når vi fejrer høstgudstjeneste, kommer

jeg til at tænke på en gård, som lå lidt længere henne ad vejen. Landmanden dér var som regel altid den sidste, der fik bjærget sin kornhøst. Man kunne godt regne med, at når alle andre landmænd i sognet var færdige og havde fået deres lader fyldt op, så manglede han endnu sit.

Han havde nemlig tid nok.

Det var ikke, fordi han var doven eller arbejdssky. Men han havde det bare sådan, at han ville også have tid til at leve.

For ham var der ikke noget, der hastede. Og fik han ikke kornet ind i dag, så fik han det nok i morgen! Og ind kom det trods alt hvert år.

Noget af det, der gjorde et stærkt indtryk på mig som dreng, var, når denne landmand om morgenen begyndte sin dag. Så gik han en lang spadseretur ud over sine marker, indåndede den friske morgenluft i solens opgang, nød den livlige fuglesang - og så sang han selv af hjertens lyst. Han havde tilmed en usædvanlig fyldig og kraftig sangstemme, som ikke mindst i stille vejr kunne høres viden om.

Med billedet på dette blads forside befinder vi os stadig i Viborg Domkirke, nærmere bestemt på østvæggen i søndre korsskib. Her har Joakim Skovgaard malet et meget udtrykfuldt billede af Jesu korsfæstelse på Golgata.

På hver side af Jesus hænger en røver. En ung mand rækker et rør op til Jesus for at give Ham noget at drikke. For enden af røret sidder en svamp dyppet i eddike. Til venstre ved korsets fod befinder sig to skikkelser, som kan være Maria, Jesu mor, og disciplen Johannes. Fra nu af skal Johannes tage sig af Maria, som var det hans mor.

I billedets nederste midterfelt ses fire soldater, der kaster lod om Jesu klæder. Nederst til venstre står en flok ypperstepræster og skriftekluge i samtale. Og yderst til højre lidt under midten ses to nedslåede kvinder, hvoraf den ene formodentlig er Maria Magdalene. Både i højre og venstre side af billedet omkring midten er der romerske soldater.

Han sang morgensalmer - og danske sange.

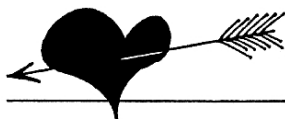
For det var naturligt for ham.

Jeg har ofte tænkt på denne landmand. Jeg tillod mig aldrig at tale med ham om det. Men det var, som om han var klar over, at livet - både dét ude i naturen og det liv, vi lever som mennesker - at det er noget, vi får skænket fra øjeblik til øjeblik.

Vi kan ikke give os selv livet.

Dette, at vi ånder, trækker vejret, er vi ikke selv herre over. Er det måske os selv, der får hjertet til at slå? Vi kan lægge det hindringer i vejen, og vi kan standse det. Men sætte det i gang igen, det har vi svært ved.

Hjertet slår, så længe det slår. Og vi må være glade, så længe det banker i brystet på os. For da er vi en del af livet.

»Du gav mig, o Herre, en lod af din jord ...« - synger vi ofte ved vores høstgsteneste.

Der er dem, der mener, at den salme udelukkende handler om landmanden og hans arbejde. Men det er nu ikke tilfældet. Salmen handler først og fremmest om det liv, som vi alle sammen har fået givet, og som vi til stadighed får givet hver eneste dag.

»... den mark, som blev min, var altid dog din ...« - siger salmedigteren til sin Gud og Skaber. For han ved, hvor livet kommer fra. Derfor siger han tak for det. For »Hvad magted' jeg vel, om du ej gav held? Det vokser jo, medens vi sove«.

Livet var der, lang tid før vi kom ind i det. I hvert fald før vi blev bevidste om det. Og livet vil formodentlig blive ved med at være der, også den dag vi ikke lever her på jorden mere.

Det gælder alt liv - i naturen, i planter og dyr - og i os mennesker.

Det er bare ikke sådan, vi normalt ser det. Det er heller ikke så ofte, vi tænker på den måde.

I Gamle Testamente står der et sted, at »Gud skabte menneskene, som de bør være - men de har så mange sære ting for«.

Mere end nogensinde før synes disse ord at passe på os, der lever på jordkloden netop nu.

I fuld alvor tales der f.eks. en hel del om det, der kaldes biobrændstof (»bio« er græsk og betyder »liv«). Hvorfor dog importere dyr olie og benzin, hvis man kan omdanne bl.a. majscolber til brændstof? Sådan spørges der.

I USA vedtog man for halvandet år siden, at brugen af biobrændstof til biler frem til år 2022 skal femdobles til 100 milliarder liter!!!

Men i virkeligheden omdanner man liv til benzin! Levende menneskeføde - mad - anvendes som brændstof til vore motorer!

Og mens millioner af mennesker går sultne i seng hver aften, har Verdensbanken beregnet, at 200 kilo majs enten kan

bruges til at fylde en 100 liters brændstoftank i en bil en enkelt gang, eller den samme mængde majs kan dække det mindste kaloriebehov for et menneske i et helt år!!!

Sådan gør vi mennesker, når vi mener, at det er os, der hersker over livet - og ikke skal have det skænket.

Jo, det er sandt, hvad den gamle vismand siger: Vi har mange sære ting for, vi mennesker.

Blandt indianerne kan man høre følgende spådomsord: »Først når det sidste træ er fældet - den sidste jord forgiftet - den sidst fisk fanget - først da kommer I til at forstå, at man ikke kan æde penge!«

Ikke mindst ved en høstgudstjeneste må vi minde hinanden om, at alt liv er dyrebart - også det liv, der bevirkede, at vore marker og haver endnu engang kunne bringe os en overflod af dagligt brød.

Livet er noget, vi hele tiden må have skænket, og som vi derfor må sige tak for.

Og så hører vi Jesus anvende det vidunderlige billede med vintræet: »Jeg er vintræet - I er grenene!« - siger Han, idet Han tilføjer, at uden Ham er vi tørre, døde grene - grene der ikke er nogen nytte til i sig selv - men når Han er stammen, d.v.s. når Han er den, der bringer liv og næring til os, så slår vore grene ud i druer.

Der ligger en uendelig rigdom gemt i dette billede. Det er tillige meget smukt.

Hermed fortæller Han os noget om vores dybe afhængighed af Ham - og af Gud. Uden at vi hele tiden får tilført liv fra Ham - og fra Gud - ville vi slet ikke være til som levende skabninger.

Men ved at Han har forbundet sig med os, og stadig holder livsforbindelse med os, da forbliver vi en del af det liv, som han giver os, og som der oven i købet er evighed i.

Vi lægger mærke til, at vi altså ikke behøver at anstrenge os for selv at blive grene på Ham som vintræ. For Han siger, at vi er det.

Udtrykt lidt anderledes: hver især er vi grene på Livets Træ, det livstræ, der har sine rødder dybt inde i Guds himmel, inde i Guds skjulte verden. Det er derfra, vi henter al vores næring.

Det er derfra, vi modtager livet.

Det er dér, livet har sit udspring.

Det er dér, vi har vores rod - i Gud!

Uden denne levende forbindelse ville vi dø - eller rettere: Vi ville slet ikke være her.

På den anden side er det også derfor, vi holder gudstjeneste om søndagen. Og i dag høstgudstjeneste. Det er for at høre det endnu engang, og få det bekræftet. Det er i den livsforbindelse, og i denne dybe sammenhæng, jeg hører til med mit liv: også jeg er en gren på det sande vintræ, også jeg har mit livs rødder i Gud.

Dét må jeg huske alle ugens dage.

Og Gud skal nok hjælpe mig med væksten og frugten. Det må jeg have tillid til.

Derfor: ham landmanden fra min barndom, som jeg fortalte om før, ham kan vi godt lære noget af, ved at vi f.eks. øver os i at give udtryk for vores glæde og taknemlighed over alt det liv, vi dagligt får skænket, både livet i naturen og livet i os selv.

Frederik Birkler

»Giv os i dag vort daglige brød«

I forlængelse af den høstprædiken, som er trykt på de foregående sider, vil vi her prøve at komme til en dybere forståelse af den bøn i Fadervor, der handler om det daglige brød.

Brød er en livsnødvendighed for os. Uden brød dør vi.

Men når Jesus lærer os at bede »Giv os i dag vort daglige brød«, er det meget mere end rugbrød, han har i tankerne.

Det er *livsbrød*.

Den store vanskelighed for os består i, at vi lever som splittede mennesker i en verden, som hungrer efter brød, der er liv i. Splittelsen går midt ned gennem hver eneste af os: på den ene side stirrer vi os blinde på rugbrødet, d.v.s. det materielle, selvom vi inderst inde er klar over, at »mennesket ikke lever af brød alene«. På den anden side higer vore sjæle efter det brød, der er ordentlig næring i - næring for livet - næring for *hele* vort liv.

Den danske digter Cecil Bødker skriver i et af sine digte: »Fordi vi lever i overflod, glemmer vi, hvad liv er«. Og hun føjer til: »Tag alt fra os - men giv os brød i den elvte time. Livets brød!«

Så længe vi er ved at dø af rugbrød alene, er vore øjne slørede. Vores overflod hindrer os ganske enkelt i at få øje på det sande livsbrød, det der er ganske andre vitaminer i - det der er evighed i.

Har vi måske ikke de sidste flere år gjort, hvad vi kunne, for at opbygge et samfund, der er så fokuseret på økonomi, materiel velstand, fintekniske opfindelser - alt hvad der kan gøres op i tal - så vi efterhånden alle sammen åndeligt talt er ved at dø af underernæring?

Vi må til at vende bøtten!

Vi må til at genfinde sansen for det brød, der for alvor er livsvitaminer i.

Og det er så det brød, vi beder om i Fadervor: »Giv os i dag vort daglige brød«.

Når f.eks. Martin Luther vil forklare, hvad denne bøn skal betyde, inddrager han alt muligt. Han nævner bl.a. godt vejr, fred, gode venner og trofaste naboer, en god ægtefælle - alt det vi ikke kan give os selv, men som er nødvendigt til et næringsholdigt liv - nemlig levende og givende forbindelse til andre mennesker.

Han kunne også have nævnt sådan noget som tilgivelse, tålmodighed, medmenneskelig forståelse - eller det der f.eks. kan ske i en samtale mellem to mennesker, når der er tid nok - og ro og samletthed - så vi kan høre, hvad den anden har at sige, også mellem ordene.

Mange af os husker det stykke bibelhistorie, hvor Jesus bispiser 5.000 mænd ved hjælp af 5 bygbrød og 2 fisk. Hvad er det, Han giver dem? Er det det daglige måltid mad, eller er det selve livets brød, Han rækker dem?

Spørgsmålet er galt stillet. Der er ikke tale om et enten-eller. Men det er et både-og. Det er både et regulært, dagligt måltid mad, de får, og det er på samme tid livets brød. For de to ting hænger nøje sammen.

Hvis vi vil fatte bare en lille smule af dette bespisningsunder, må vi prøve at forstå, at livets brød er skjult til stede i dette ørkenmåltid.

De 5.000 mænd blev mætte - altså rent fysisk: de fik noget i deres maver. Men de af dem, som havde øjne at se med, så, at det samtidig var livsbrød, de havde mod-

**Høstgudstjeneste
den 20. september**

taget af Jesu hånd. Altså næring ikke blot til deres fysiske, materielle liv, men næring også til deres åndelige eller sjælelige liv.

Ja, endnu stærkere: det var næring for evigheden!

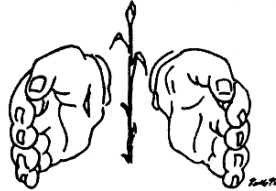
Det brød og de fisk, de spiste, var *tegn* på noget andet og langt mere. Hvad Jesus gjorde, og hvad Han gav dem, var *tegn* på den skjulte virkelighed, som vi kalder Guds Rige - eller evigheden.

Hemmeligheden bag det daglige brød

er, at det alt sammen kommer fra Gud, livets kilde.

Og vi kan ikke leve uden det livsbrød, der kommer fra Ham.

Frederik Birkler

Minikonfirmandundervisning i Bjerregrav og Klejtrup

Som tidligere år, vil menighedsrådene igen i år tilbyde minikonfirmandundervisning for alle elever i 3. klasse på Bjerregrav Friskole og på Brattingsborgskolen i Klejtrup.

Undervisningen vil i år blive forestået af pens. lærer Birthe Korsbæk i samarbejde med sognepræst Frederik Birkler.

Undervisningen skal ses som en håndsrækning til forældrenes dåbsoplæring af deres børn. Der vil blive kigget nærmere på den lokale sognekirke, fortalt bibelhistorie, sunget salmer, tegnet, diskuteret m.m. Vi vil tage en ekskursion til Viborg Domkirke, hvor vi vil arbejde med Skovgårdsmuseets interaktive undervisningsmateriale. Resultatet af dagens arbejde vil derefter kunne ses på museets hjemmeside: www.hvadermeningen.dk. Man kan allerede nu gå ind på museets hjemmeside og få et indtryk af, hvad det handler om, ligesom man kan se tidligere elevholds resultater.

Undervisningsforløbet afsluttes med gudstjenesten 1. søndag i Advent.

Undervisningen strækker sig over 10 dobbeltlektioner og vil finde sted i 3. klassernes lokaler på de to skoler således:

Bjerregrav Friskole:

Tirsdage kl. 13,05-14,35 begyndende tirsdag den 15. september.

Brattingsborgskolen:

Mandage kl. 13,05-14,35 første gang mandag den 14. september.

Alle forældre til børn i de to klasser skulle i august have fået tilsendt brev fra menighedsrådene med tilmeldingstalon til undervisningen.

*Med venlig hilsen fra menighedsrådene
ved Bjerregrav Kirke, Hersom Kirke og Klejtrup Kirke*

Regnskaber og budgetter

Her følger en oversigt over menighedsrådenes regnskaber for år 2008 samt budgetter for 2010. Både økonomien omkring Hersom præstegård og aflønningen af kirkenes organist sorterer stadig under Hersom Sogns kirkekasse.

Regnskab 2008	Hersom Kirke	V. Bjerregrav Kirke	Klejtrup Kirke
Løn	761.040,84	326.864,42	479.678,39
Kirkelige aktiviteter	47.285,07	74.858,76	83.082,15
Administration	57.633,78	27.310,73	54.131,10
Præstebolig	53.097,17	0,00	0,00
Kirke, menighedslok. m.m.	37.731,07	63.860,11	137.132,53
Kirkegård	26.973,31	36.893,18	64.352,96
Udbetalinger	983.761,24	529.787,20	818.377,13
Indbetalinger	93.445,32	72.083,07	201.919,38
Driftsramme	890.315,92	457.704,13	616.457,75
Anlægsramme	382.134,84	0,00	117.203,65
Kirkelig ligning	1.290.687,00	562.983,50	725.045,00

Budget 2010

Løn	835.700,00	354.000,00	520.000,00
Kirkelige aktiviteter	62.100,00	84.500,00	97.000,00
Administration	65.085,00	62.000,00	74.000,00
Præstebolig	70.000,00	0,00	0,00
Kirke, menighedslok. m.m.	55.000,00	77.326,00	149.000,00
Kirkegård	49.000,00	33.464,00	72.000,00
Udbetalinger	1.136.885,00	611.790,00	912.000,00
Indbetalinger	91.385,00	51.095,00	193.000,00
Driftsramme	1.045.500,00	560.695,00	719.000,00
Anlægsramme	301.931,00	0,00	343.400,00
Kirkelig ligning	1.347.431,00	560.695,00	1.010.608,00

Årsregnskab

pr. 31. dec. 2008 for kirkebladet »Sogn & Kirke«
v/kirkebladets kasserer Jens Nielsen

Bankbeholdning pr. 1. januar 2008 3.832,74

Indbetalinger:

Hersom Sogn	-	
Bjerregrav Sogn	150,00	
Klejtrup Sogn	-	
Udensogns	1.220,00	
Tilskud/Hersom Kirkekasse	-	
Renter	4,68	
Indtægter i alt	1.374,68	1.374,68

Udbetalinger

Porto	1.079,50	
Gebyr check	-	
Kontorartikler	309,95	
Trykning	-	
Andre udgifter	-	
Udgifter i alt	1.389,45	1.389,45
Resultat		3.817,97

Bankbeholdning pr. 31. december 2008 3.817,97

Kassebeholdning pr. 31. december 2008 -

Skyldig trykning -

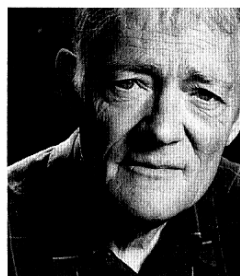
Beholdning i alt 3.817,97

Overlæge Ole Hartling

taler om

»Liv og død i menneskets hænder«

Hersom Forsamlingshus
torsdag den 5. november 2009 kl. 19,30.

Det er lykkedes menighedsrådene i Hersom, Bjerregrav og Klejtrup at få Ole Hartling til at tale i Hersom. - Ole Hartling var formand for Det Etske Råd 2003-2007 og fik Rosenkjærprisen i 2007.

Entré og kaffe: 70 kr.

Menighedsrådene har arrangeret mødet i samarbejde med Borgerforeningen og Distriktsforeningen af Menighedsråd i Viborg Østre Provsti.

Vel mødt!

Med venlig hilsen

Hersom, Bjerregrav og Klejtrup Menighedsråd

Matriklen 1688

- af Ragna Kolind

I Klejtrup Lokalhistoriske Arkiv arbejder vi bl.a. meget med gård-, ejendom- og hushistorie i Klejtrup Sogn.

Vort mål er at få en bog på hver eneste ejendom og hus i sognet, og vi er et godt stykke på vej. Vi har for øjeblikket omkring 150 gård- og ejendomshistorier, som er helt eller delvist færdige, og vort arbejde er også gået i gang med hensyn til husene.

Arbejdet består i at finde frem til de personer, der har boet det konkrete sted, finde oplysninger om personerne, men lige så vigtigt - om gården eller ejendommen. Og der er mange nedskrevne oplysninger at tage af, hvis man kan finde frem til de rigtige på bl.a. Landsarkivet i Viborg: Gamle skøder, skifter efter dødsfald o.s.v., som foreligger 200-300 år tilbage i tiden.

En af vore faste hjælpere på lokalhistorisk arkiv i Klejtrup er *Holger Helbo* fra Hvorum, som sammen med sin kone *Mona FINDERUP* står for at fremskaffe og afskrive gamle dokumenter på landsarkivet.

Et af de dokumenter, som Holger Helbo har afskrevet, og som er helt uundværligt i situationen, hvor man vil kigge på gårde og ejendomme, er *Matriklerne* fra henholdsvis 1688 og senere igen fra midten af 1800-tallet.

Noget af det, der kan aflæses i sådanne dokumenter, kan sammenholdes med andre oplysninger, man støder på om f.eks. Klejtrup Sogn, og det har givet neden-

stående, som Holger Helbo har skrevet om Klejtrup Sogn:

»I 1670'erne udstedte Det danske Cancelli en placat, hvorefter hele Danmark skulle opmåles og boniteres (et værdital for jordens ydeevne). Der blev udnævnt over 400 standspersoner og bønder til at foretage disse opmålinger og takseringer, som varede adskillige år. Disse personer blev inddelt i komplotter på 10-20 mand, som så blev inddelt i forskellige sogne.

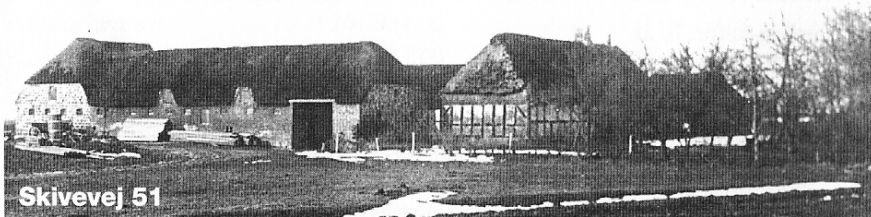
Måleenheden dengang var alen: 1 alen = 2 fod = 4 kvarter = 24 tommer = 60,9 cm.

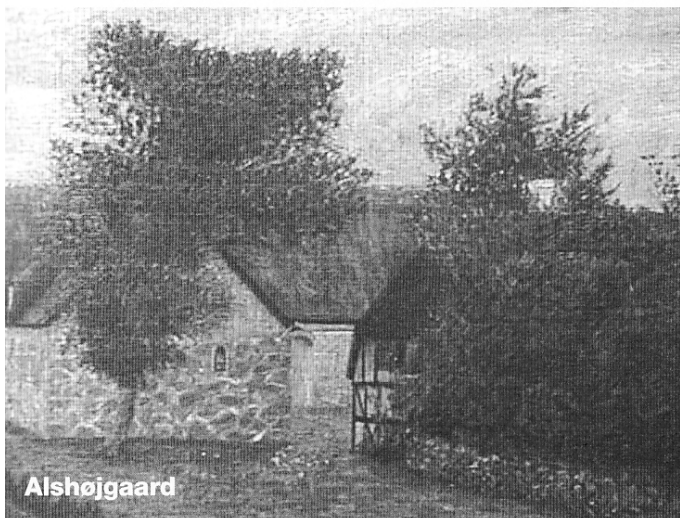
Til opmålingen var der fremstillet nogle specielle stållænker, hvor der var indsat en messingring for hvert kvarter. Normalt målte man længden og bredden af et jordstykke. 14.000 kvadrat-alen var lig med 1 td. land. Når jorden var opmålt, skulle den boniteres. Man skulle altså finde en karakter for jordens ydeevne, og det målttes i hartkorn:

1 td. hartkorn = 8 skæpper = 32 fjerdingkar = 96 album = 100 kg.

Denne værdiansættelse fik umådelig stor betydning for det danske landbrug, idet den var udgangspunkt for fastsættelse af skatter og afgifter samt hoveri i mere end 200 år.

Med hensyn til selve opmålingen har jeg ikke umiddelbart kunnet finde nogle klager, men med hartkornsansættelsen har der virkelig været problemer. Ifølge Christen Sørensen Thestrups »Rinds

Alshøigaard

Herreds Knaber« forventede opmålingskomplottet at blive rigeligt beværtet og beskænket, når de kom til en landsby, og de satte da hartkornet mindre end rimeligt. Følte de sig derimod snydt, fik ansættelsen et ordentligt skub opad!

Der er fundet eksempler på, at to tilsyneladende ens gårde er ansat til henholdsvis fire skp. hartkorn og fire td. hartkorn.

Myndighederne har jo nok været klar over, at noget sådant kunne ske, for de havde også udnævnt nogle kommissærer, som skulle se på de lokale forhold. De skulle prøve jorden med følen, lugten og smagen, hvad klasse den skulle beregnes til.

Disse tal for opmåling og bonitering skulle indsendes til bl.a. Viborg Lands-ting, men det allerbedste var egentlig, at gårdene fik et nummer, og der skulle opgives både ejer og bruger. Og det er jo igen en vigtig oplysning, når man interesserer sig for et sogns historie - ja, også for slægtshistorie, idet man så kan finde ud af, hvor ens forfædre har boet og levet deres liv.

Ud fra dette kan vi se, at der ikke har været en eneste selvejer i Klejtrup sogn på den tid, men de forskellige gårde var ejet af mange forskellige personer, der ofte boede langt herfra.

Selve Klejtrup by bestod kun af én gård, der hed *Klejtrupgaard*. Der var godt nok fire fæstere på den - så der kan reelt have været tale om fire enkeltstående gårde/bygninger - men den er kun blevet regnet for en enkelt gård, idet der ellers ville være blevet tildelt flere matrikelnumre. Men der var kun tildelt ét.

Da der har været så mange forskellige ejere, har hver enkelt gård været drevet selvstændigt, så det er først på et senere tidspunkt, at der er blevet tale om fællesdrift, når en ejer har haft en del gårde, der lå ved siden af hinanden.

Altså kan fællesdrift af Klejtrup sogns jorder kun have været aktuel i 1700-tallet; men der mangler dog endnu at blive forsket lidt nærmere i dyrkningen af Klejtrupgaard inden 1688. Den har dog nok været drevet som en hovedgård.

At ejerne af gårdene i Klejtrup sogn har boet så langt borte, har først og fremmest betydet, at fæsterne ikke kunne komme til at gøre hoveri. De kunne derfor have mindre hestehold og folkehold, men til gengæld skulle de så betale en noget større fæsteafgift. Så bønderne i Klejtrup sogn skulle egentlig være rigtig gode bønder for at kunne holde »skindet på næsen«.

Og meget mere skulle fæstebonden også finde sig i - han var en »handelsvare«. Hvis ejeren fandt på at sælge en fæstegård - ja, så fulgte alle mandlige personer på gården med i handelen. Det er det, der er blevet betegnet som stavnsbåndet - altså hvis man var mand, kunne man ikke bare flytte hvorhen man ville. Man var »ejet« af gårdens ejer.

Siden sidst

Døbte i Hersom Kirke:

Daniel Kongsaa Refsgaard

Viede i Hersom Kirke:

Raffaella Giardino og
Hans-Christian Mose Jehg

Døbte i V. Bjerregrav Kirke:

Mikkel Kuch-Nielsen
Mathias Marcus Nielsen
Mie Emilie Giltoft
Mikkel Emil Giltoft
Daniella Rasmussen

Døbte i Klejtrup Kirke:

Nicklas Thordahl Nøhr
Johanne Hedelund
Isabella Leegaard Jacobsen
Solveig Barny Adser
Marie Bjørn Lange

Viede i Klejtrup Kirke:

Anette Madsen og
Anders Thordahl Nøhr

Kirkeligt velsignede i Klejtrup Kirke:

Line Vester Feldt Mortensen og
Kent Mortensen

Døde i Klejtrup Sogn:

Romund Ove Johansen

Begravede i Klejtrup:

Maren Kristine Worsøe

Bisat i Klejtrup:

Niels Henning Rasmussen

Alle Helgen

Ved Alle Helgen-gudstjenesten søndag den 1. november vil vi mindes alle vore døde og begravede fra det sidste år. - Deres navne vil blive læst op fra prædikestolen.

Indsamlinger:

Folkekirkens Nødhjælp	651,00 kr.
Kirkens Korshær	454,50 kr.

Kommende indsamlinger:

Høstgudstjenesten søndag den 20. september: I Hersom og Bjerregrav fordeles høstofferet mellem Folkekirkens Nødhjælp og Kirkens Korshær. I Klejtrup fordeles høstofferet mellem Folkekirkens Nødhjælp, Kirkens Korshær, Koføeds Skole og Møltrup Optagelseshjem.

Alle Helgens Dag: Danske Sømands- og Udlandskirker (DSUK).

Ny kirkesanger ved V. Bjerregrav Kirke

Menighedsrådet ved V. Bjerregrav Kirke har pr. 1. august ansat Bettina Thoft Jensen som ny kirkesanger. Hun havde sin første tjeneste ved gudstjenesten den 2. august kl. 9,30.

Bettina er velkvalificeret til jobbet, da hun tidligere gennem ca. 4 år har sunget i børnekoret ved Klejtrup Kirke. Hun har desuden nu gennem godt et halvt års tid været vikar for kirkesangeren i Snæbum. Dette har givet Bettina et godt kendskab til de gængse salmer.

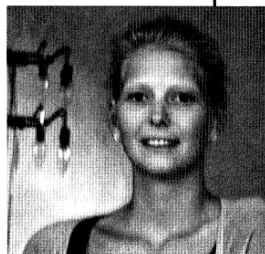
Derforuden har Bettina gennem 4-5 år modtaget solo sangundervisning, hvilket hun fortsætter med. Og i gymnasiet, hvor hun nu er startet i 2.g, har hun valgt musik på A niveau. Så hun er med sine 18 år velfunderet både sangmæssigt og inden for de kirkelige handlinger.

Udover sang dyrker Bettina gymnastik på et højere plan, og hun var fornylig deltager i det store landsstævne.

Bettina har en meget behagelig og indtagende fremtoning, og vi glæder os meget til samarbejdet og byder hende hermed hjerteligt velkommen til V. Bjerregrav.

På menighedsrådets vegne

Gunhild Agger

Forskelligt

FØDSELSANMELDELSE

Et barns fødsel skal anmeldes til sognepræsten senest 14 dage efter fødslen. Blanketten »Fødselsanmeldelse« anvendes.

Ugifte forældre kan erklære, at de sammen ønsker at varetage omsorgen og ansvaret for deres barn. Dette sker via blanketten »Omsorgs- og ansvarserklæring«.

ANMELDELSE AF DÅB

Når barnet skal døbes, ringer man til sognepræsten og aftaler dato for dåben. Desuden fastsættes et tidspunkt, hvor man kan mødes i præstegården og tale om dåben, barnets navn og faddere.

NAVNGIVELSE UDEN DÅB

Skal barnet ikke døbes, men navngives, sker dette også ved anmeldelse til sognepræsten.

Et barn skal have navn senest 6 måneder efter fødslen.

VIELSE

Ved vielse i kirken aftales med sognepræsten tid og sted, desuden tidspunkt for en samtale om vielsens forløb.

Kommunen kontaktes med henblik på den lovpligtige prøvelsesattest.

Når man gifter sig, beholder man i princippet sit eget navn. Ønsker man det samme efternavn og evt. mellemnavn, kan dette ske enten i forb. med vielsen eller bagefter. I begge tilfælde søges herom hos sognepræsten.

NAVNEÆNDRING

Ønsker man navneændring, koster det 440 kr. - Yderligere oplysninger kan indhentes hos sognepræsten.

BLANKETTER OG FORMULARER

Alle borgere med adgang til en PC har i øvrigt mulighed for at udprinte de nødvendige blanketter via internettet på adressen »www.personregistrering.dk«. Eller de kan fås hos sognepræsten.

VED DØDSFALD

Anmeldelse af dødsfald skal ske til sognepræsten senest 2 hverdage efter dødsfaldet.

Begravelsesmyndighed er altid sognepræsten i det sogn afdøde bor, også selv om begravelsen skal finde sted i et andet.

Det kan i det hele taget tilrådes, at man snart efter dødsfaldet kontakter præsten, som vil være behjælpelig i forbindelse med det nødvendige vedr. begravelsen.

KONFIRMATIONER

Konfirmationsdagene ligger fast år for år:

<i>Bededag:</i>	<i>Flg. søndag:</i>
2010 Bjerregrav/Hersom	Klejtrup
2011 Klejtrup	Hersom/Bjerregrav
2012 Bjerregrav/Hersom	Klejtrup
2013 Klejtrup	Hersom/Bjerregrav
2014 Bjerregrav/Hersom	Klejtrup

TELESLYNGE

Der er teleslynge i alle vore 3 kirker. Det betyder, at kirkegængere med høreapparat må huske at stille apparatet på T, så skulle lydniveauet være optimalt.

Meddelelser

Menighedsrådsmøder afholdes således:

Hersom:

Tirsdag d. 15. sept. kl. 19,30.

Onsdag d. 11. nov. kl. 19,30.

Møderne holdes i Hersom Præstegård.

V. Bjerregrav:

Onsdag d. 9. sept. kl. 19,00.

Torsdag d. 12. nov. kl. 19,00.

Møderne holdes i Ældrecentret.

Klejtrup:

Onsdag d. 2. sept. kl. 18,30.

Onsdag d. 28. okt. kl. 18,30.

Onsdag d. 25. nov. kl. 18,30.

Møderne holdes i Lokalist. Arkiv.

*Ifølge menighedsrådsloven er alle
menighedsrådsmøder offentlige.*

De nye konfirmander

De unge møder i konfirmandstuen første gang således:

Onsdag d. 2. sept.: Elever fra Klejtrup
Sogn, som går på Møldrup Skole.

Torsdag d. 3. sept.: Elever fra Hersom og V.
Bjerregrav Sogne, som går på Bjerregrav
Friskole.

Vedr. klokkeslæt og transport vil der bli-
ve givet meddelelse herom forinden.

Til den første undervisningstid bedes
man medbringe sin dåbsattest. De, der ikke
er døbt, medbringer navneattest.

Konfirmandernes forældre

inviteres til et orienteringsmøde i Hersom
præstegård således:

Torsdag d. 17. sept.: Hersom-V. Bjerregrav.

Onsdag d. 23. sept.: Klejtrup.

Begge aftener er det kl. 19,30. Der vil bli-
ve orienteret om vinterens undervisning. Og
der vil være mulighed for at drøfte evt.
spørgsmål. Kaffebord.

Koncerter i efteråret

*Hersom Kirke får torsdag d. 1. oktober
kl. 19,30 forment besøg, nemlig af Den
Jyske Harpetrio bestående af: Marianne
Leth (fløjte), Bjarke Gundersen (bratsch)
og Joost Schelling (harpe).*

Hersom Kirke har tidligere haft besøg
af Marianne Leth, som da spillede duo
med guitaristen Anders Borbye i duoen
»Duo Takemitsu«. Det var en stor og dej-
lig oplevelse at høre to så professionelle
musikere, hver især, spille så overlegent
på deres eget instrument i et suverænt
sammenspil med den anden.

Med dette i erindring tror jeg, vi har
meget at glæde os til, når Marianne Leth
igen møder op med sammenspielpartnere
i Den Jyske Harpetrio i oktober.

*Tirsdag d. 27. oktober kl. 19,30 kom-
mer »De Gode Mænd« til Klejtrup Kirke
og spiller folke- og spillemandsmusik.
»De Gode Mænd« har gæstet Klejtrup
Kirke før, hvor de glædede publikum med
deres venlige, musikalske og engagerede
optræden.*

Vi kan se frem til en dejlig aften med
næsten lokal kolorit, idet »De Gode
Mænd« kommer fra området omkring
Mariager.

Venlig hilsen og vel mødt!
Jacob Græsholt,
organist ved vore tre kirker.

Den græsk-ortodokse kirke og øen Leros

Torsdag d. 8. okt. kl. 19,30 inviteres der
til en mødeaften i præstegårdens konfir-
mandstue. Emnet vil være den græsk-orto-
dokse kirke, dens kirkerum, traditioner, ri-
tualer og først og fremmest dens gudstjene-
ste. Her er megen inspiration at hente, sam-
tidig med at der ad denne vej kan kastes nyt
lys over vores egen gudstjenesteform i den
danske folkekirke.

Efter kaffen vil vi se en række lysbilleder
fra den græske ø Leros. Her får vi et kig ind
i mange særprægede kirker. Men vi skal og-
så høre lidt om øens spændende og omtum-
lede historie.

Fadervor

Torsdag d. 19. nov. kl. 19,30 inviteres der til endnu en mødeaften i præstegårdens konfirmandstue, hvor det vil dreje sig om bønne Fadervor. Det er formodentlig den bøn, de fleste i Danmark stadig kender bedst.

Men hvad er det egentlig, vi beder om i den bøn?

Ord for ord vil Fadervor blive gennemgået. Og måske vil vi opdage, at denne bøn gemmer på langt mere, end vi havde forestillet os.

Undervejs er der kaffebord.

Indre Mission i Klejtrup

Onsdag d. 2. sept.: Bibeltime.

Onsdag d. 7. okt.: Bibeltime.

Onsdag d. 4. nov.: Bibeltime.

Alle er velkomne til bibeltimerne. Henvendelse til Dorte Bertelsen, tlf. 9854 6645, eller Leif Jensen om, hvor de holdes.

Møderne er kl. 19,30.

Ferie og fridage

Jeg holder ferie i dagene 19.-25. oktober (S.T.Chr.), og friweekend 26.-27. september (S.T.Chr.), 14.-15. november (S.T.Chr.) og 12.-13. december (S.T.Chr.)

Mandag er ugentlig fridag (S.T.Chr.).

Søren T. Chr. har tlf. 9864 8011.

Frederik Birkler

Dagsorden og referat

fra møder i Klejtrup Menighedsråd kan ses på hjemmesiden og er desuden hængt op i Ældrecentret.

Klejtrup Sognehus

Når dette nummer af kirkebladet er på gaden, skulle vi gerne være i gang med byggeriet. Er vi det ikke, er det på grund af manglende byggetilladelse.

Menighedsrådet

Viborg Kirkeradio under Radio Viborg

Vi sender hver søndag
kl. 20,00-21,00

I vort område høres vi bedst
på 93,8 eller 107,3 Mhz

Klejtrup Kirkes hjemmeside:

www.klejtrupkirke.dk

Børne-klubben

»Spiren« og

Junior-klubben

»Toppen«

Begge klubber holder midlertidigt til på Brattingsborgskolen. »Spiren« onsdage kl. 14,45-16,15. »Toppen« mandage kl. 19,00-21,00. - Kom og vær med!

Ring til Birte Vammen og hør mere på tlf. 9854 6038.

Klejtrup Lokalhistoriske Arkiv

Arkivet i Ældrecentret er åbent hver onsdag kl. 14,00-16,30 - eller efter aftale med foreningens formand, Ragna Kolind, på tlf. 9854 6704.

Bogbussen

holder ved Spar i Bjerregrav tirsdag kl. 15,10-15,40 og ved Brugsen i Klejtrup tirsdag kl. 15,55-16,25.

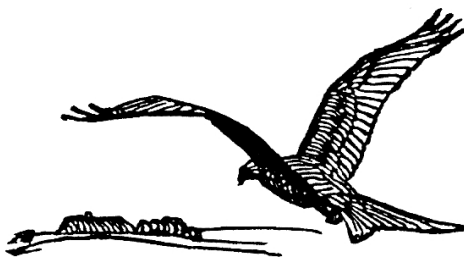
Sidste frist for indlevering
af stof til næste kirkeblad: 1. november.

Gudstjenesteliste

Dato	Hersom	V. Bjerregrav	Klejtrup	Søndagens navn
6. sept.	Ingen	11,00	9,30	13.s.e.Trin.
13. sept.	11,00	9,30	Ingen	14.s.e.Trin.
20. sept.	9,30 Høst	14,00 Høst *)	11,00 Høst	15.s.e.Trin.
27. sept.	Ingen	Ingen	15,30 S.T.Chr.	16.s.e.Trin.
4. okt.	11,00	9,30	Ingen	17.s.e.Trin.
11. okt.	Ingen	11,00	9,30	18.s.e.Trin.
18. okt.	9,30	Ingen	11,00	19.s.e.Trin.
25. okt.	15,30 S.T.Chr.	Ingen	Ingen	20.s.e.Trin.
1. nov.	Ingen	15,30	14,00	Alle Helgen
8. nov.	11,00 **)	9,30	Ingen	22.s.e.Trin.
15. nov.	Ingen	Ingen	15,30 S.T.Chr.	23.s.e.Trin.
22. nov.	9,30	11,00	Ingen	S.s.i kirkeåret
29. nov.	Ingen	9,30	11,00	1.s.i Advent
6. dec.	15,30	Ingen	14,00	2.s.i Advent
13. dec.	Ingen	19,30 S.T.Chr.	Ingen	3.s.i Advent
20. dec.	9,30	Ingen	11,00	4.s.i Advent
24. dec.	15,00	14,00	14,00 Kristoff. 16,00	Juleaften
25. dec.	Ingen	11,00	9,30	Juledag
26. dec.	11,00	9,30	Ingen	2. Juledag
27. dec.	9,30	Ingen	11,00	Julesøndag

*) Efter høstgudstjenesten
inviterer menighedsrådet
til kaffebord i Ældre-
centret.

**) Gudstjenesten trans-
mitteres samme dags
aften kl. 20,00-21,00 i
Viborg Kirkeradio.

Det er stadig muligt at indbetale bidrag til driften af »Sogn & Kirke« også selvom der ikke følger et girokort med dette nummer af bladet. Indbetalinger - store som små - kan ske på kontonr. 9261-000-03-02511 i Skals Sparekasse, Møldrup afdeling.

Bidrag kan dog stadig også afleveres/sendes til Hersom præstegård eller til kasserer Jens Nielsen, Nørreheden 3, Nørheden, 9500 Hobro.

Vi siger TAK for alle gaver.